

devitrine#4

Boeken met foto's

Nooit ben ik bewust bezig geweest met het verzamelen van fotoboeken. Meteen nadat ik beslist had fotograaf te worden, vond ik het wel nodig er altijd een paar bij de hand te hebben. Vooral met werk van fotografen die ik bewonder. Als geheugensteun en om in tijden van twijfel naar terug te grijpen. Zeker in het begin van mijn loopbaan kwamen ze me in die zin goed van pas. Hielpen ze me vooruit. Tot voor de komst van het internet waren fotoboeken de enige bron om thuis naar foto's te kijken. Het medium fotografie is dan ook erg geschikt om weer te geven in boekvorm. De esthetische ervaring van een goed gereproduceerde foto is omzeggens dezelfde als bij het origineel. Ik zou het zelfs verrassend durven omdraaien. Het bezoek aan een fototentoonstelling heeft wat mij betreft nooit kunnen wedijveren met de intimiteit van het aan tafel bedachtzaam bladeren in een fotoboek.

Curator: Michiel Hendryckx

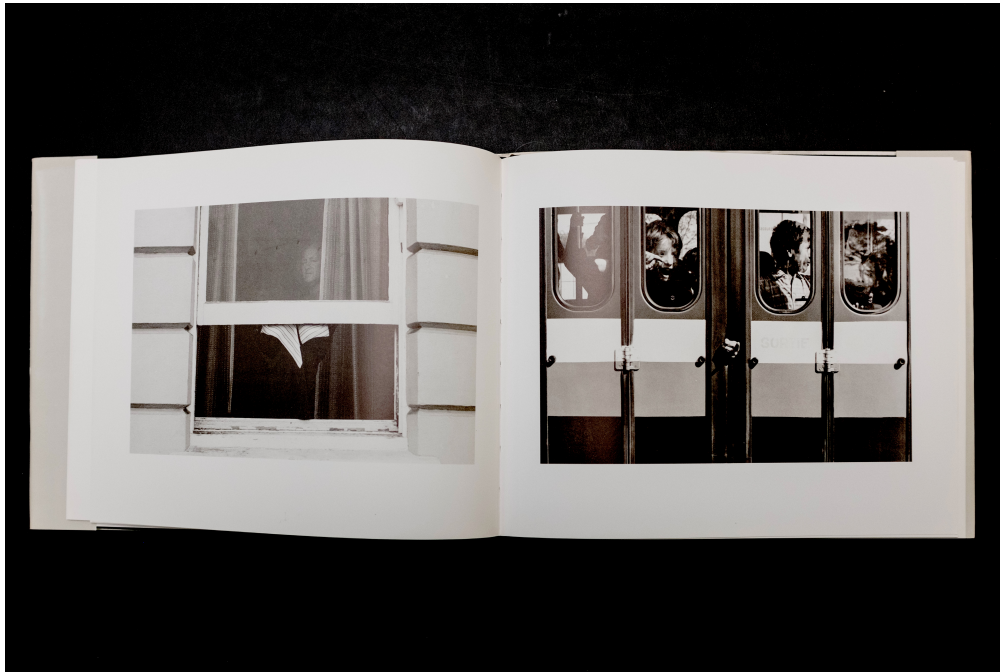

August Sander, Photographs of an Epoch (1983)

Het belang van de Duitse fotograaf August Sander is niet te onderschatten. In de vroege jaren 20 begon hij met zijn levenswerk: 'Mensen van de 20ste eeuw'. Een eindeloze reeks portretten van Duitsers uit alle lagen van de bevolking. Van bedelaars, landmensen, kunstenaars, soldaten tot aristocraten. Telkens gefotografeerd in hun leefomgeving. Altijd met eenzelfde gevoeligheid en respect. Humane fotografie ontdaan van alle bombast. Teruggebracht tot de verhelderende essentie.

August Sander : photographs of an epoch, 1904-1959 : man of the twentieth century, Rhineland landscapes, nature studies, architectural and industrial photographs, images of Sardinia : [exhibition]; Beaumont Newhall, Robert Kramer, August Sander; Published in 1980 in Millerton NY by Aperture

1.

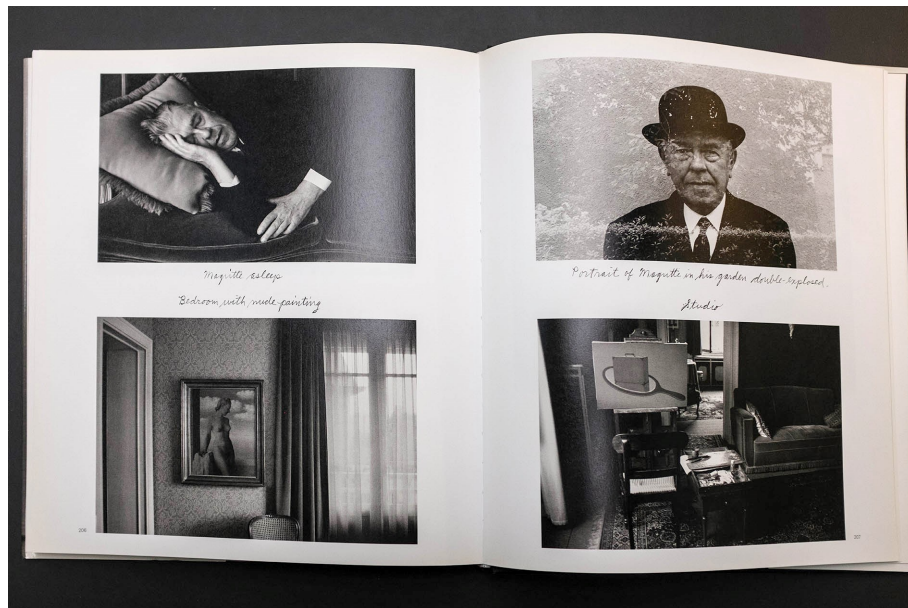

2.

Carl De Keyzer, Oogspanning (1984)

Dit is het eerste fotoboek van de internationaal bekende Belgische fotograaf. Uitgegeven in eigen beheer en met een voorwoord van de toen geliefde columnist Johan Anthierens. Slechts enkele beelden in het boekje verraden iets van zijn latere herkenbare eigen beeldtaal. De vroege De Keyzer is opvallend poëtisch intimistisch. Sommige foto's zijn duidelijk citaten. Zoals hier nadrukkelijk verwezen wordt naar het werk van de Zwitsers Amerikaanse fotograaf Lee Friedlander.

Oogspanning : fotografie Carl De Keyzer 1981-1984; Carl De Keyzer, Johan Anthierens; Published in 1984 in Gent by De Keyzer

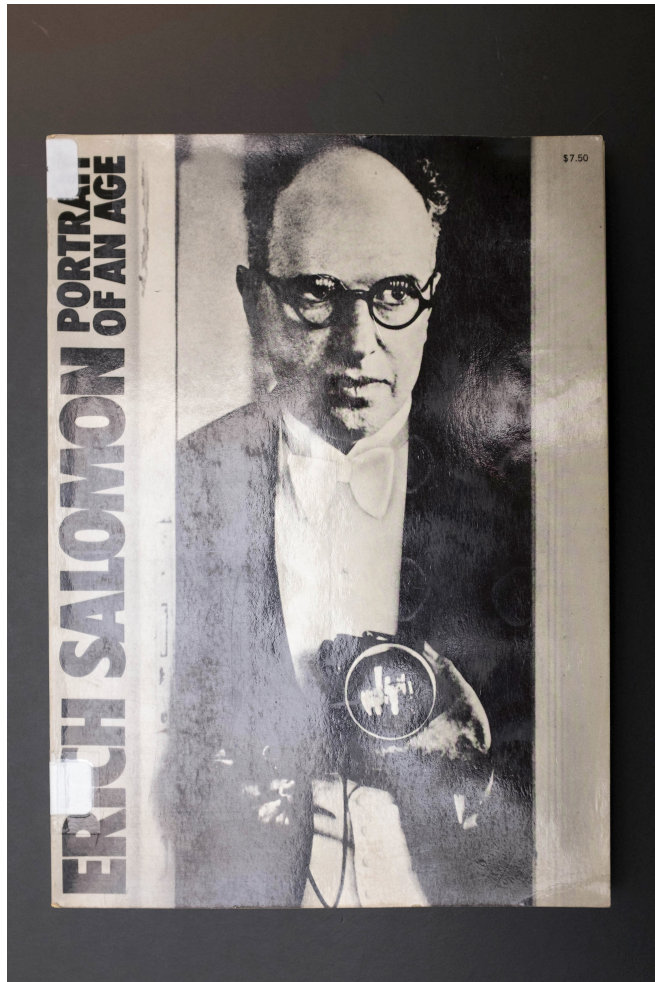

3.

Duane Michals, Werkübersicht (1997)

Veel van mijn fotoboeken zijn Duitse uitgaves. Tijdens mijn legerdienst in Keulen leerde ik toevallig de kunstboekhandel Walther König kennen. Later ben ik klant gebleven. Het werk van de Amerikaanse fotograaf Duane Michals bewonder ik reeds van in mijn tijd aan de Academie. Vooral zijn surrealistische ensceneringen waren van grote invloed. Ook als portrettist is Michals bijzonder. Hij maakte een unieke reeks van de Belgische surrealist Magritte bij hem thuis in Schaarbeek.

Duane Michals : Werkübersicht; Duane Michals, Marco Livingstone, Marion Kagerer; Published in 1997 in München by Schirmer Mosel

4.

Erich Salomon, Portrait of an Age (1975)

De in Berlijn geboren Salomon werkte tijdens het interbellum vooral als persfotograaf. Door zijn aristocratische stijl en verbluffende talenkennis was hij bij veel historische gebeurtenissen de spreekwoordelijke fly on the wall. Zijn foto's tonen een tot dan nooit eerder gezien intimistisch beeld van de high society. Het portret op het omslag is dan ook veelzeggend. We zien Salomon in volle actie. Discreet, spiedend. Net gekleed zoals de hogere kringen waarin hij zich bewoog. De uitvinder van de candid-fotografie met zijn Ermanox camera, met de voor die tijd revolutionaire 1.8 lichtsterke lens. Vluchtend voor de uitbraak van het Nazisme in 1933, vestigde hij zich in het 'veilige' Nederland. In 1944 stierf Erich Salomon in Auschwitz.

Portrait of an age; Erich Salomon, Sheila Tobias, Peter Hunter-Salomon, Han de Vries; Published in 1975 - 1967 in New York by Collier Books

W. Eugene Smith, Minamata (1972)

De uitzonderlijk geëngageerde Magnum fotograaf Eugene Smith maakte zijn laatste groot foto-essay over de industriële kwikvergiftiging in de Japanse stad Minamata. Door zijn foto's kregen de vele slachtoffers zichtbaarheid en gerechtigheid. Tijdens het fotograferen werd Smith dikwijls belaagd door knokploegen die hem in opdracht van de fabriek achterna zaten. Het boek Minamata is nog altijd een voorbeeld van wat het medium vermag. Het ligt open bij het meest iconische beeld uit de reeks. Een moeder die haar – door de kwikvergiftiging zwaar verminkte – zoon baadt. De zeggingskracht van het tegenlicht maakt het beeld tot een klassieker. Tederheid als wapen tegen de verdrukking.

5.

Minamata; W. Eugene Smith, Aileen Mioko Smith; Published in 1975 in London by Chatto & Windus

6.

Harry Gruyaert, Roots (2012)

De Belgische Magnumfotograaf Harry Gruyaert heeft na jaren omzwervingen zijn beste foto's gemaakt in België. Waarmee hij meteen de theorie bevestigde dat wie wil zien eerst afstand moet nemen. Hij wordt ook gevierd voor het doorbreken van het zwart-wit monopolie binnen de journalistieke fotografie, door zijn virtuoos gebruik van kleur. Op de foto de dijk van Oostende. Nauwelijks zichtbaar in kleur.

Harry Gruyaert : roots : België - Belgique 1970-1980; Harry Gruyaert, Dimitri Verhulst; Published in 2012 in Amsterdam] by Uitgeverij Hannibal

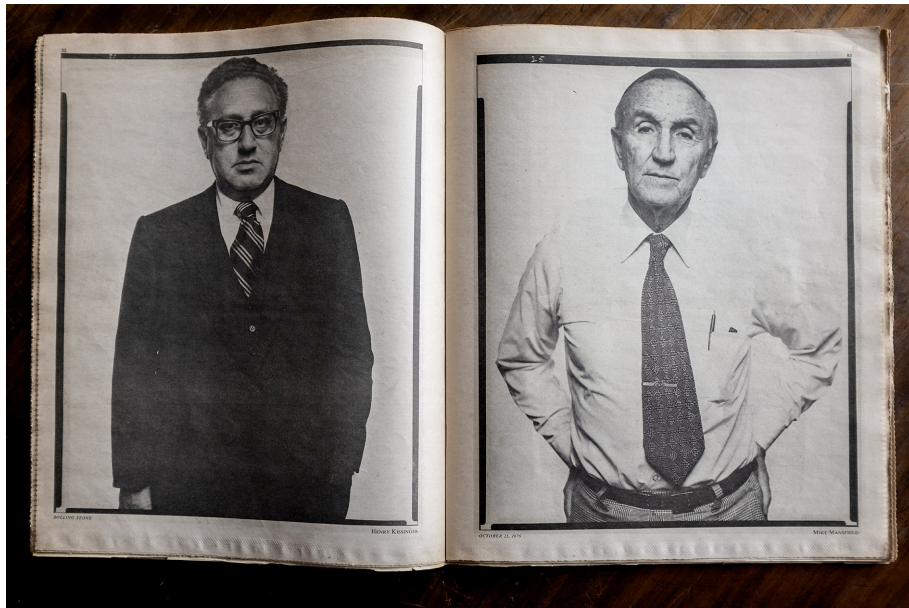

7.

Cartier-Bresson (1976)

De Franse fotograaf Henri Cartier-Bresson is er altijd geweest. Ik ben er van overtuigd dat hij onovertroffen blijft. Zijn werk zal me altijd blijven inspireren. Ook al wordt hij door de hedendaagse generaties fotografen weggezet als achterhaald ouderwets. Wat op zich een waanzinnige gedachte is. Het medium fotografie is amper tweehonderd jaar oud. Van meet af was de fotografie volwassen. Proberen iets nieuws te bedenken, is dan ook zinloos krampachtig. Bresson is een meester van de synthese. Zoals hij hier in 1938 kardinaal Pacelli fotografeert in Montmatre. Hoe hooghartig de macht, het samengaan van kerk en staat, neerkijkt op de 'kleine' burger.

Henri Cartier-Bresson; Henri Cartier-Bresson; Published in 1976 in London by Gordon Fraser Gallery

8.

Richard Avedon, The Family (Rolling Stone, 1976)

Ik kende de Amerikaan Richard Avedon alleen als fotograaf die voor bladen als Vogue ergtheatrale modefoto's maakte. Het toen nog toonaangevend Amerikaanse tijdschrift RollingStone toonde in hun oktobernummer van 1976 een reeks beelden van de Amerikaanse leidende elite. Het was meer dan een statement. Zonder een woord tekst. Een tijdschrift met alleen foto's. Portretten neutraal verlicht, telkens tegen een egaal witte achtergrond, 69 mannen en vrouwen die het toen in de VS en dus ook in een groot deel van de wereld voor het zeggen hadden. Sommige bij het grote publiek nauwelijks bekend. En voor die dagen, bijna allemaal blank en mannelijk. De reeks gaf de reputatie van Avedon een flinke boost, maakte van hem terecht de belangrijkste portrettist van zijn generatie.

The family 1976; Richard Avedon, Renata Adler Published in 1976 in San Francisco (Ca.) by Straight Arrow Publishers; Special issue of Rolling Stone, a collection of 73 portraits made by Richard Avedon during the bicentennial presidential election campaign of 1976.

Stephan Vanfleteren, Belgicum (2008)

Belgium van Vanfleteren is misschien wel het belangrijkste fotoboek dat ooit in België is uitgegeven. De verbluffende virtuositeit van de fotograaf werd voor het eerst breeduit geëtaleerd. Maar ook inhoudelijk blijft het boek verrassen. Door de uitgesproken journalistieke stijl pretendeert Belgicum een portret te zijn van het land. Een land bewoond door dronkaards en hoeren. Mismaakte boeren, slijkerige velden en grauwe uitgeleefde steden. Een verontrustend meeslepend beeld van een in wezen verzonnen plek.

9.

Stephan Vanfleteren : Belgicum; Stephan Vanfleteren, David Van Reybrouck, Laura Watkinson, Monique Nagielkopf; Published in 2008 in Tielt by Lannoo

The Family of Children, (1977)

Was het vervolg op de baanbrekende tentoonstelling 'The Family of Man' samengesteld in 1955 door de fotograaf Edward Steichen voor het Museum of Modern Art in New York. Het humanistische belang dat het medium fotografie kreeg door de tentoonstelling – die de wereld rondreisde – was enorm. Zoals Steichen het zei: "I am no longer concerned with photography as an art form. I believe it is potentially the best medium for explaining man to himself and his fellow man."

10.

The Family of children : [childhood around the world - the greatest photographic collection ever made]; Jerry Mason; Published in 1977 in London by Cape

Bibliografie

1. August Sander : photographs of an epoch, 1904-1959 : man of the twentieth century, Rhineland landscapes, nature studies, architectural and industrial photographs, images of Sardinia : [exhibition]; Beaumont Newhall, Robert Kramer, August Sander; Published in 1980 in Millerton NY by Aperture
2. Oogspanning : fotografie Carl De Keyzer 1981-1984; Carl De Keyzer, Johan Anthierens; Published in 1984 in Gent by De Keyzer
3. Duane Michals : Werkübersicht; Duane Michals, Marco Livingstone, Marion Kagerer; Published in 1997 in München by Schirmer Mosel
4. Portrait of an age; Erich Salomon, Sheila Tobias, Peter Hunter-Salomon, Han de Vries; Published in 1975 - 1967 in New York by Collier Books
5. Minamata; W. Eugene Smith, Aileen Mioko Smith; Published in 1975 in London by Chatto & Windus
6. Harry Gruyaert : roots : België - Belgique 1970-1980; Harry Gruyaert, Dimitri Verhulst; Published in 2012 in Amsterdam] by Uitgeverij Hannibal
7. Henri Cartier-Bresson; Henri Cartier-Bresson; Published in 1976 in London by Gordon Fraser Gallery
8. The family 1976; Richard Avedon, Renata Adler Published in 1976 in San Francisco (Ca.) by Straight Arrow Publishers; Special issue of Rolling Stone, a collection of 73 portraits made by Richard Avedon during the bicentennial presidential election campaign of 1976.
9. Stephan Vanfleteren : Belgicum; Stephan Vanfleteren, David Van Reybrouck, Laura Watkinson, Monique Nagielkopf; Published in 2008 in Tielt by Lannoo
10. The Family of children : [childhood around the world - the greatest photographic collection ever made]; Jerry Mason; Published in 1977 in London by Cape

Over de curator

devitrine is een initiatief van de Faculteitsbibliotheek Ingenieurswetenschappen en Architectuur. Het is een programma van kleine tentoonstellingen die telkens andere fragmenten uit de rijke verzameling — van de faculteit, de vakgroep architectuur en stedenbouw, de Bekaert-collectie en de schenking Michiel Hendryckx — onder de aandacht wil brengen. **devitrine#4** is een selectie uit de schenking Michiel Hendryckx aan de Faculteitsbibliotheek Ingenieurswetenschappen en Architectuur (2019).

Een onderzoeker, een architect, een kunstenaar, een bibliothecaris, ... kan er zijn meest persoonlijke selectie tonen. Op die manier worden voortdurend nieuwe, ongekende schatten uit de collectie bovengehaald en in een onverwachte samenhang gebracht. Tegelijk biedt **devitrine** een publieke blik op de vaak verborgen krochten van het onderzoek of op wat ieder van ons stimuleert in zijn of haar wetenschappelijke exploraties.

devitrine

Faculteitsbibliotheek Ingenieurswetenschappen en Architectuur,
Jozef Plateaustraet 22, 9000 Gent

Vanaf 21 november 2019 tot 15 februari 2020.

Open tijdens de openingsuren van de bibliotheek.

(ma-do 9u-18u, vr 9u-16u, gesloten tijdens de kerstvakantie)

Contact:

Mieken Osselaer mieken.osselaer@ugent.be &

Katrien Van Roste, katrien.vanroste@ugent.be

Faculteitsbibliotheek FEA